

# ● ZALOŽENÍ A. S. A OBCHODNÍ FIRMA

## 1. Postačí pro plnou moc k založení a. s. písemná forma s úředně ověřeným podpisem (anebo je třeba udělit ji ve formě notářského zápisu)?

**Ustanovení z. o. k.**

§ 6

§ 8

**Oblast**

Založení a. s. a obchodní firma

**Otázka**

Postačí pro plnou moc k založení a. s. písemná forma s úředně ověřeným podpisem (anebo je třeba udělit ji ve formě notářského zápisu)?

**Odpověď**

**Ano.**

Dne 28. 2. 2016 nabyl účinnosti zákon č. 460/2016 Sb., kterým byl novelizován § 441 odst. 2 obč. zák. tak, že do něj byla vložena následující věta: „Vyžaduje-li se pro právní jednání forma veřejné listiny, postačí, bude-li plná moc k tomuto právnímu jednání udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem.“

Podle přechodného ustanovení bodu 1 článku II odst. 1 zák. č. 460/2016 Sb. přitom platí: „Vyžaduje-li se přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pro právní jednání, k němuž dojde po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, forma veřejné listiny, postačí, vyhovuje-li forma plné moci k tomuto právnímu jednání požadavkům zákona č. 89/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.“

Od 28. 2. 2016 se proto k založení s. r. o. nebo a. s. plná moc ve formě notářského zápisu nevyžaduje.

Za právního stavu před 28. 2. 2016 Nejvyšší soud v usnesení ze dne 27. 11. 2014, sp. zn. 29 Cdo 3919/2014, dovodil, že pro plnou moc k založení s. r. o., jakožto pro právní jednání týkající se založení obchodní korporace, postačí písemná forma s úředně ověřeným podpisem podle § 6 z. o. k. Toto ustanovení označil za speciální ustanovení k § 441 odst. 2 obč. zák., který požadoval pro plnou moc k právnímu jednání ve formě

notářského zápisu formu notářského zápisu (viz § 3026 odst. 2 obč. zák.). Tyto závěry Nejvyššího soudu jsou dle našeho názoru obdobně použitelné pro plnou moc k založení a. s.

Nejvyšší soud k tomu doslova uvedl: „Ustanovení § 441 odst. 2 věta druhá a třetí OZ upravuje formu plné moci obecně, bez ohledu na to, pro jaká právní jednání je udělena. Současně platí, že plná moc k založení obchodní korporace je právním jednáním týkajícím se založení obchodní korporace. Pro tato právní jednání je přitom upravena forma v § 6 odst. 1 ZOK, a to včetně sankce stíhající její nedodržení (neplatnost, k níž soud přihlédne i bez návrhu). Ustanovení § 6 odst. 1 ZOK je tedy – jde-li o požadavek formy plné moci k založení společnosti s ručením omezeným – ustanovením zvláštním, které se uplatní přednostně před § 441 odst. 2 in fine OZ. Postačí tudíž, aby plná moc k přijetí zakladatelské listiny o založení společnosti s ručením omezeným byla udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem zmocnitele (zakladatele), a to bez ohledu na to, že zakladatelská listina musí být sepsána ve formě notářského zápisu o právním jednání. To samozřejmě zmocniteli nebrání, aby plnou moc udělil ve formě notářského zápisu o právním jednání [jež zachová požadavek jak na písemnou formu, tak i na úřední ověření podpisu – srov. § 63 odst. 1 písm. e) a h) notářského řádu].“

S tímto právním názorem však **nesouhlasíme**.

Domníváme se, že § 441 odst. 2 obč. zák. je ohledně formy plné moci (tj. jednoho určitého druhu právního jednání) zvláštním ustanovením vůči obecnému § 6 z. o. k., který stanoví formu právních jednání týkajících se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace (tj. ohledně obecnější skupiny právních jednání týkajících se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace).

## Soud

Nejvyšší soud České republiky

## Sp. zn.

29 Cdo 3919/2014

## Datum rozhodnutí

27. 11. 2014

## Z odůvodnění

Krajský soud zamítl usnesením ze dne 17. února 2014, č. j. C 58310-RD3/KSOS, Fj 7313/2014, návrh na zápis společnosti C. o., s. r. o., se sídlem ve F.-M., do obchodního rejstříku.

Vrchní soud k odvolání navrhovatelky usnesením ze dne 13. května 2014, č. j. 5 Cmo 115/2014-RD18, potvrdil usnesení soudu prvního stupně.

Vyšel přitom z toho, že:

- 1) Navrhovatelka zmocnila P. Č., advokáta, aby jejím jménem založil společnost C. o., s. r. o. (dále jen „společnost“).
- 2) P. Č. udělil substituční plnou moc k založení společnosti jménem navrhovatelky L. S., DiS.
- 3) Plná moc ani substituční plná moc nebyly sepsány ve formě notářského zápisu o právním jednání.
- 4) Navrhovatelka, zastoupená L. S., DiS, založila dne 4. února 2014 společnost. Zakladatelská listina byla sepsána ve formě notářského zápisu.

Odvolací soud – odkazuje na § 441 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“), a § 6, § 8 odst. 2 a § 776 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) [dále též jen „z. o. k.“] – dovodil, že zakládá-li společnost s ručením omezeným jediný zakladatel, musí být zakladatelská listina sepsána ve formě notářského zápisu. Plná moc k založení společnosti musí být udělena v téže formě, tj. taktéž ve formě notářského zápisu. Není-li tato forma dodržena, je právní jednání neplatné, a to „absolutně“. Soud k této neplatnosti přihlédne i bez návrhu. Nebyla-li plná moc udělena ve formě notářského zápisu, je právní jednání uskutečněné na jejím základě neplatné.

Proti usnesení odvolacího soudu podala navrhovatelka dovolání, jehož přípustnost opírá o § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), dovozujíc, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky formy plné moci k založení společnosti s ručením omezeným jediným zakladatelem a následků jejího případného nedodržení, podle právní úpravy účinné od 1. ledna 2014, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena.

Dovolatelka má za to, že formu plné moci k založení společnosti s ručením omezeným upravuje § 6 z. o. k., který má vůči § 441 odst. 2 in fine obč. zák. povahu předpisu zvláštního. Postačí tudíž, je-li plná moc udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem, což bylo v projednávané věci dodrženo.

Ani v případě, že by plná moc musela být udělena ve formě notářského zápisu, není podle dovolatelky možné dovozovat absolutní neplatnost právního jednání učiněného zmocněncem na základě plné moci udělené pouze v písemné formě s úředně ověřeným podpisem. Takové právní jednání by bylo stiženo pouze relativní neplatností, přičemž dovolatelka se neplatnosti nedovolala.

Konečně dovolatelka, odkazujíc na § 582 obč. zák. a § 88 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „zákon o veřejných rejstřících“), soudům nižších stupňů vytýká, že ji nevyzvaly k předložení chybějící listiny – plné moci ve formě notářského zápisu. Právní předpisy předvídají zhojení nedostatku formy právního jednání. Uvedené platí tím spíše, že identita zmocnitelky byla vzhledem k úřednímu ověření jejího podpisu na plné moci nepochybná. Dovolatelka proto mohla zhojit tvrzenou vadu tím, že by předložila plnou moc vyhotovenou ve

formě notářského zápisu, v níž by současně schválila i veškerá právní jednání zástupce učiněná jejím jménem přede dnem vystavení této plné moci.

Rozhodnutí soudů obou stupňů dovolatelka považuje za nepřezkoumatelná, odporující právu na spravedlivý proces, a navrhuje, aby je Nejvyšší soud zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř., a to k zodpovězení otázky dovoláním otevřené, dosud v rozhodování Nejvyššího soudu neřešené.

Pro posouzení projednávané věci jsou významná zejména tato ustanovení občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích:

Podle § 1 odst. 2 z. o. k. společnostmi jsou veřejná obchodní společnost a komanditní společnost (dále jen „osobní společnost“), společnost s ručením omezeným a akciová společnost (dále jen „kapitálová společnost“) a evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení.

Podle § 6 odst. 1 z. o. k. právní jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace vyžadují písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, jinak jsou neplatná; soud k této neplatnosti přihlédne i bez návrhu.

Podle § 8 z. o. k. se obchodní korporace zakládá společenskou smlouvou. Společenská smlouva, kterou se zakládá kapitálová společnost, vyžaduje formu veřejné listiny (odstavec první). Připouští-li právní předpis, aby společnost založil jediný zakladatel, zakládá se zakladatelskou listinou pořízenou ve formě veřejné listiny (odstavec druhý).

Podle § 11 odst. 1 z. o. k. kapitálovou společnost může založit jediný zakladatel.

Podle § 776 odst. 2 z. o. k. se pro potřeby tohoto zákona veřejnou listinou rozumí notářský zápis.

Podle § 440 odst. 1 obč. zák. překročil-li zástupce zástupčí oprávnění, zavazuje právní jednání zastoupeného, pokud překročení schválí bez zbytečného odkladu. To platí i v případě, kdy za jiného právně jedná osoba, která k tomu není oprávněna.

Podle § 441 odst. 2 obč. zák. zmocnitel uvede rozsah zástupčího oprávnění v plné moci. Netýká-li se zastoupení jen určitého právního jednání, udělí se plná moc v písemné formě. Vyžaduje-li se pro právní jednání zvláštní forma, udělí se v téže formě i plná moc.

Podle § 580 odst. 1 obč. zák. neplatné je právní jednání, které se přiči dobrým mravům, jakož i právní jednání, které odporuje zákonu, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje.

Podle § 582 odst. 1 obč. zák. není-li právní jednání učiněno ve formě ujednané stranami nebo stanovené zákonem, je neplatné, ledaže strany vadu dodatečně zhojí. Zahnuje-li projev vůle současně více právních jednání, nepůsobí nedostatek formy vyžadované pro některé z nich sám o sobě neplatnost ostatních.

## 1) K výkladu § 441 odst. 2 in fine obč. zák.

Odvolačímou soudou lze přisvědčit, že § 441 odst. 2 in fine obč. zák. klade na plnou moc požadavek zachování téže formy, jakou zákon vyžaduje pro právní jednání, k němuž je plná moc udělena. Je-li tudíž plná moc udělena k právnímu jednání, pro které zákon vyžaduje formu notářského zápisu, měla by zásadně být i plná moc udělena ve formě notářského zápisu. To však neznamená, že nedodržení této formy bez dalšího vede k neplatnosti plné moci, či dokonce – jak dovodil odvolací soud – k neplatnosti právního jednání učiněného na jejím základě zmocněncem jménem zmocnitele.

Právní jednání odporující zákonu je neplatné pouze tehdy, vyžaduje-li to smysl a účel zákona (§ 580 odst. 1 obč. zák.). Uvedené omezení platí i pro posouzení důsledků nedodržení formy právního jednání vyžadované zákonem (§ 582 odst. 1 obč. zák.). Jinými slovy, není-li právní jednání učiněno ve formě stanovené zákonem, je (z tohoto důvodu) neplatné pouze tehdy, vyžaduje-li to smysl a účel zákona.

Je-li pro právní jednání vyžadována forma notářského zápisu, je smyslem a účelem požadavku § 441 odst. 2 in fine obč. zák. na formu plné moci zabezpečit ověření totožnosti zmocnitele [§ 63 odst. 1 písm. e) zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)] a současně zajistit, aby plná moc byla udělena k zamýšlenému právnímu jednání (tj. aby z ní plynulo oprávnění zmocněnce učinit jménem zmocnitele požadované právní jednání) [§ 63 odst. 1 písm. f) notářského řádu].

Obecně tudíž platí, že není-li pochyb o totožnosti zmocnitele, tj. je-li zcela zjevné, kdo udělil plnou moc, není plná moc neplatná jen proto, že nebyla udělena ve formě notářského zápisu, a to přesto, že byla udělena k právnímu jednání, které musí být podle zákona učiněno ve formě notářského zápisu (důsledky případné neurčitosti či nesrozumitelnosti obsahu plné moci řeší § 553 obč. zák.).

## 2) K formě plné moci k založení společnosti s ručením omezeným jediným zakladatelem (ke vztahu § 441 odst. 2 in fine obč. zák. a § 6 odst. 1 z. o. k.).

Zákon o obchodních korporacích označuje společnost s ručením omezeným (společně s akciovou společností) jako kapitálovou společnost (§ 1 odst. 2 z. o. k.). Jakkoliv jde toliko o legislativní zkratku, nepopírající smíšenou povahu této formy obchodní společnosti (mající prvky jak kapitálové, tak i osobní společnosti), platí, že označení „kapitálová společnost“ užitě následně v textu zákona o obchodních korporacích zahrnuje i společnost s ručením omezeným.

Společnost s ručením omezeným může založit i pouze jediný zakladatel (§ 125 odst. 2 obč. zák. a § 11 odst. 1 z. o. k.). Činí tak přijetím zakladatelské listiny, jež musí být pořízena ve formě notářského zápisu o právním jednání (§ 8 odst. 2 a § 776 odst. 2 z. o. k., § 62 a násl. notářského řádu).

Jediný zakladatel může k přijetí zakladatelské listiny zmocnit třetí osobu; v takovém případě z jednání zmocněnce jménem zmocnitele vznikají práva a povinnosti přímo zmocniteli (zakladateli) [§ 436 odst. 1 obč. zák.].

Jelikož zákon (§ 8 odst. 2 z. o. k.) vyžaduje pro zakladatelskou listinu o založení společnosti s ručením omezeným formu notářského zápisu, je třeba posoudit, zda by i plná moc k přijetí zakladatelské listiny měla být udělena ve formě notářského zápisu (jak by bylo možno dovozovat z § 441 odst. 2 in fine obč. zák.), či zda postačí, bude-li – jakožto právní jednání týkající se založení obchodní korporace – udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem. Jinými slovy, jak správně vystihuje dovolatelka, je nutné posoudit vztah § 441 odst. 2 in fine obč. zák. a § 6 odst. 1 z. o. k.

**Ustanovení § 441 odst. 2 věta druhá a třetí obč. zák. upravuje formu plné moci obecně, bez ohledu na to, pro jaká právní jednání je udělena. Současně platí, že plná moc k založení obchodní korporace je právním jednáním týkajícím se založení obchodní korporace. Pro tato právní jednání je přitom upravena forma v § 6 odst. 1 z. o. k., a to včetně sankce stíhající její nedodržení (neplatnost, k níž Soud přihlédne i bez návrhu). Ustanovení § 6 odst. 1 z. o. k. je tedy – jde-li o požadavek formy plné moci k založení společnosti s ručením omezeným – ustanovením zvláštním, které se uplatní přednostně před § 441 odst. 2 in fine obč. zák.**

Postačí tudíž, aby plná moc k přijetí zakladatelské listiny o založení společnosti s ručením omezeným byla udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem zmocnitele (zakladatele), a to bez ohledu na to, že zakladatelská listina musí být sepsána ve formě notářského zápisu o právním jednání. To samozřejmě zmocniteli nebrání, aby plnou moc udělil ve formě notářského zápisu o právním jednání [jež zachová požadavek jak na písemnou formu, tak i na úřední ověření podpisu – srov. § 63 odst. 1 písm. e) a h) notářského řádu].

Z výše uvedeného současně plyne, že není-li plná moc k založení společnosti s ručením omezeným udělena v písemné formě nebo není-li podpis zmocnitele úředně ověřen, je neplatným právním jednáním; soud k této neplatnosti přihlédne i bez návrhu (§ 6 odst. 1 část věty za středníkem z. o. k.).

Jelikož v projednávané věci, jak plyne z obsahu spisu, byla plná moc (jakož i substituční plná moc) udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem, není třeba se blíže zabývat správností obecného závěru odvolacího soudu, podle něhož nedodržení zákonem stanovené formy plné moci vede k absolutní neplatnosti právního jednání učiněného na jejím základě zmocněncem jménem zmocnitele.

Protože právní posouzení věci odvolacím soudem není správné a dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř. byl uplatněn právem, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) a aniž se pro nadbytečnost zabýval vytýkanými vadami řízení, usnesení odvolacího soudu podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, dopadají také na rozhodnutí soudu prvního stupně; proto dovolací soud zrušil i je a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

Právní názor Nejvyššího soudu je pro odvolací soud i soud prvního stupně závazný (§ 243g odst. 1 část věty první za středníkem, § 226 o. s. ř.).

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (od 1. ledna 2014) se podává z čl. II bodu 2. zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, neboť řízení bylo v projednávané věci zahájeno návrhem na zápis do obchodního rejstříku, doručeným soudem prvního stupně 12. února 2014.

## **2. Je ustanovení stanov a. s. ohledně zastupování a. s. navenek, které je v rozporu se zákonem, neplatné absolutně (anebo relativně)?**

### **Ustanovení z. o. k.**

§ 250

### **Oblast**

Založení a. s. a obchodní firma

### **Otázka**

Je ustanovení stanov a. s. ohledně zastupování a. s. navenek, které je v rozporu se zákonem, neplatné absolutně (anebo relativně)?

### **Odpověď**

**Ano.**

Z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 8. 2015, sp. zn. 14 Cmo 184/2014, vyplývá, že ustanovení společenské smlouvy s. r. o. ohledně zastupování s. r. o. navenek, které je v rozporu se zákonem, je absolutně neplatné podle § 588 obč. zák.

Vrchní soud v Praze k tomu doslova uvedl: „Odvolaací soud uzavírá, že výše uvedená úprava k zápisu navrženého způsobu jednání prokuristy, jak vyplývá z rozhodnutí valné hromady společnosti ze dne 13. 2. 2014, odporuje shora uvedené zákonné právní úpravě a společenská smlouva společnosti je v odpovídající části bez dalšího neplatná dle § 588 věty první o. z.; proto nelze návrhu v této části vyhovět, jak již správně dovodil soud prvního stupně.“

Dovolání podané proti výše uvedenému usnesení bylo zamítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. 29 Cdo 387/2016.

Tento závěr je dle našeho názoru obdobně použitelný na stanovy a. s.

### **Soud**

Vrchní soud v Praze

## Sp. zn.

14 Cmo 184/2014

## Datum rozhodnutí

4. 8. 2015

## Z odůvodnění

Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení v odvoláním napadeném rozsahu dle § 212 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Předně je třeba uvést, že německá ani rakouská právní úprava na poměry obchodních korporací založených podle českého právního řádu nedopadá; lze k nim přihlédnout pouze podpůrně, typicky v případech pochybností o výkladu konkrétní právní normy, tak tomu ale v daném případě není.

Podle § 164 o. z.:

- (1) Člen statutárního orgánu může zastupovat právnickou osobu ve všech záležitostech.
- (2) Náleží-li působnost statutárního orgánu více osobám, tvoří kolektivní statutární orgán. Neurčí-li zakladatelské právní jednání, jak jeho členové právnickou osobu zastupují, činí tak každý člen samostatně. Vyžaduje-li zakladatelské právní jednání, aby členové statutárního orgánu jednali společně, může člen právnickou osobu zastoupit jako zmocněnec samostatně, jen byl-li zmocněn k určitému právnímu jednání.
- (3) Má-li právnická osoba s kolektivním statutárním orgánem zaměstnance, pověří jednoho člena statutárního orgánu právním jednáním vůči zaměstnancům; jinak tuto působnost vykonává předseda statutárního orgánu.

Podle § 44 odst. 5 ZOK statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným je každý jednatel, ledaže společenská smlouva určí, že více jednatelů tvoří kolektivní orgán.

Podle § 47 ZOK omezení jednatelského oprávnění orgánu obchodní korporace společenskou smlouvou nebo jiným ujednáním nebo rozhodnutím orgánu obchodní korporace nejsou vůči třetím osobám účinná, i když byla zveřejněna.

Podle § 450 o. z.

- (1) Udělením prokury zmocňuje podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku prokuristu k právním jednáním, ke kterým dochází při provozu obchodního závodu, popřípadě pobočky, a to i k těm, pro která se jinak vyžaduje zvláštní plná moc. Zcizit nebo zatížit nemovitou věc je však prokurista oprávněn, je-li to výslovně uvedeno.
- (2) Při udělení prokury musí být výslovně uvedeno, že jde o prokuru. Uděluje-li podnikatel prokuru pro některou pobočku svého obchodního závodu nebo pro některý z několika svých obchodních závodů, označí výslovně pobočku nebo obchodní závod.

Podle § 451 o. z. prokurista není oprávněn přenést prokuru na někoho jiného ani udělit další prokuru; k opačným ujednáním se nepřihlíží.

Podle § 452 o. z.:

- (1) Zakazuje se udělit prokuru právnické osobě.
- (2) Je-li prokura udělena několika osobám, zastupuje každá z nich podnikatele samostatně, ledaže je při udělení prokury určeno něco jiného.

Podle § 453 o. z. omezení prokury vnitřními pokyny nemá účinky vůči třetím osobám, i když bylo zveřejněno.

Prokura je v § 450 o. z. koncipována jako zvláštní druh smluvního zastoupení v rozsahu právních jednání, ke kterým dochází při provozu obchodního závodu, popřípadě pobočky (s výjimkami uvedenými v § 450 odst. 1 věty druhé o. z.).

Naproti tomu jednatelské oprávnění statutárního orgánu má základ v zakladatelském jednání a jmenování (volbě) do funkce a jednatelské oprávnění statutárního orgánu je podle § 164 odst. 1 o. z. neomezené.

Právní úprava účinná od 1. 1. 2014, jak je patrné z citovaného § 164 odst. 1, 2 o. z., stojí nově na tom, že člen statutárního orgánu jedná jako zástupce právnické osoby sui generis (nejedná se o zastoupení zákonné ani o zastoupení smluvní). Tento koncepční posun ale neznamená, že by jednání člena statutárního orgánu bylo na roveň postavené a libovolně kombinovatelné s jednáním smluvních či zákonných zástupců právnické osoby. Zákon nadále počítá při úpravě jednání za právnickou osobu výhradně se členem (členy) statutárního orgánu.

Úpravě prolnutí jednání člena statutárního orgánu s jednáním prokuristy brání též limity jednání prokuristy, jak vyplývají z citovaného § 450 o. z., kdy prokura je koncipována jako zvláštní druh smluvního zastoupení v rozsahu právních jednání, ke kterým dochází při provozu obchodního závodu, popřípadě pobočky (s výjimkami uvedenými v § 450 odst. 1, věty druhé, o. z.), zatím co jednatelské oprávnění statutárního orgánu je podle § 164 odst. 1 o. z. neomezené. Mínění odvolatele, že se v případě, kdy prokurista jedná spolu s jednatelům, neuplatní omezení prokury dle § 450 odst. 1 o. z., nemá v platné právní úpravě oporu.

Předmětné společné jednání člena statutárního orgánu a prokuristy odporuje též § 163 o. z., podle něhož je statutárnímu orgánu společnosti přiznána veškerá působnost, pokud ji zakladatelské právní jednání, zákon nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci nesvěří jejímu jinému orgánu. K tomu lze dodat, že prokurista není orgánem společnosti.

Konečně v neprospech společného jednání člena statutárního orgánu spolu s prokuristou vyznívá též výčet údajů zapisovaných do obchodního rejstříku, kdy § 25 odst. 1 písm. g) zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „z. v. r.“), upravuje samostatně zápis statutárního orgánu zapsané osoby, včetně způsobu, jak za právnickou osobu jedná a § 25 odst. 1 písm. i) z. v. r. upravuje zápis prokury a prokuristy, a to včetně způsobu, jakým jedná.

Odvolací soud je toho názoru, že vázanost jednání člena statutárního orgánu na jednání prokuristy může být realizována toliko jako vnitřní omezení jednatelského oprávnění

statutárního orgánu či prokury v rámci úpravy obsažené v § 47 ZOK a § 453 o. z. To je však jiný případ, než do obchodního rejstříku zapisovaný způsob jednání statutárního orgánu za danou právnickou osobu.

Opačný přístup, vycházející – bez zřetele na shora uvedené souvislosti – z § 1 odst. 2 o. z., by vedl k absurdnímu závěru, že lze zrovna tak přiznat oprávnění jednat společně se členem statutárního orgánu i dalším osobám, jež jsou ve vztahu smluvního či zákonného zastoupení k dané právnické osobě. To by ve svém důsledku vedlo k úplnému popření významu existence statutárního orgánu u právnických osob.

**Odvolací Soud uzavírá, že výše uvedená úprava k zápisu navrženého způsobu jednání prokuristy, jak vyplývá z rozhodnutí valné hromady společnosti ze dne 13. 2. 2014, odporuje shora uvedené zákonné právní úpravě a společenská smlouva společnosti je v odpovídající části bez dalšího neplatná dle § 588 věty první o. z.; proto nelze návrhu v této části vyhovět, jak již správně dovodil soud prvního stupně.**

Jen pro úplnost odvolací soud poukazuje na to, že k zápisu navržený způsob zastupování společnosti se v situaci, kdy za společnost jedná „jeden jednatel společně s jedním prokuristou“, přiči již zapsanému způsobu jednání prokuristů společnosti, neboť ti jednájí za společnost „vždy dva společně“; konečně i jednatelé společnosti jsou podle k zápisu navržené úpravy ve společenské smlouvě povinni jednat „vždy alespoň dva jednatelé společně“, což při jednání „jednoho jednatele společně s jedním prokuristou“ není splněno.

S ohledem na výše popsané důvody odvolací soud usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadeném rozsahu podle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil.

Vzhledem k tomu, že společnost je jediným účastníkem řízení, nepřichází z povahy věci v úvahu rozhodování o náhradě nákladů řízení.

### **3. Musí být předmět podnikání spadající pod volnou živnost zapsán v obchodním rejstříku právě jen jako „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“?**

**Ustanovení z. o. k.**

§ 2

§ 250

**Oblast**

Založení a. s. a obchodní firma

**Otázka**

Musí být předmět podnikání spadající pod volnou živnost zapsán v obchodním rejstříku právě jen jako „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“?

**Odpověď**

Ne.

Z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 4. 2017, sp. zn. 7 Cmo 205/2016, vyplývá, že předmět podnikání spadající pod volnou živnost nemusí být v obchodním rejstříku zapsán právě jen jako „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“. V posuzovaném případě byla tímto předmětem podnikání podle zakladatelského právního jednání „činnost účetních poradců, činnost organizačních a ekonomických poradců, vedení účetní evidence“.

Vrchní soud k tomu doslova uvedl: „Navrhovatel se svým návrhem domáhal zápisu změn v rámci zapisovaných údajů u obchodní společnosti CA C. P., spol. s r.o., a to konkrétně zápisu dovětku ‚v likvidaci‘ u obchodní firmy podnikatele, výmazu zapsaných předmětů podnikání: činnost účetních poradců, činnost organizačních a ekonomických poradců, vedení účetní evidence a zápisu: výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona ... Z citované zákonné úpravy (účinné od 1. 7. 2008) nevyplývá, že by údaj o předmětu podnikání navrhovatele – dosud zapsaný v obchodním rejstříku a odpovídající předmětu podnikání stanoveném v zakladatelském dokumentu, měl být totožný s označením živnostenského oprávnění a takto zapsán do obchodního rejstříku (viz výše podtržená formulace citovaného ustanovení); v posuzovaném případě tedy ‚otrocky‘ korespondovat s názvem jediné výše uvedené živnosti volné, která zahrnuje osmdesát naprosto rozličných činností, ... Odvolací soud zdůrazňuje, že živnostenský zákon – a to, jak označuje předměty podnikání, je zcela právně irrelevantní, neboť podstatné je pouze to, jak jsou stanoveny z vůle společníků ve společenské smlouvě. Soud prvního stupně a odvolatel zřejmě přehlédli skutečnost, že živnostenský zákon je předpis veřejnoprávní povahy, a tudíž je z hlediska soukromého práva lhostejné, jak označuje ty předměty podnikání, které si vymezili sami společníci ve společenské smlouvě coby soukromoprávním zakladatelském dokumentu (viz společenská smlouva předmětné společnosti ze dne 26. 1. 1993, nahrazená zakladatelskou listinou ze dne 14. 6. 1999 ve formě notářského zápisu sp. zn. NZ 135/99, N 172/99). Podstatné je pouze to, aby společnost získala a měla k předmětům podnikání, které jsou současně zapsány (dle § 25 odst. 1, písm. b/) v obchodním rejstříku coby předměty podnikání, příslušné veřejnoprávní oprávnění (např. živnostenské oprávnění), je -li zákonem vyžadováno.“

**Soud**

Vrchní soud v Praze